

Miðvikan hjá Óla,
fær nú heitið Siðsøga...

Siðsøga

við Óla Jacobsen

FØROYAR - SKOTLAND 5. PARTUR

ABERDEEN - ÍMYNDIN AV SAMBANDINUM MILLUM LONDINI

SEINASTA **VITJANIN** Á HESI **SKOTLANDSFERÐINI** HJÁ 62^ºN Í SEPTEMBER VAR Í ABERDEEN, SUM **KANSKA** KANN SIGAST AT VERA FREMSTA **ÍMYNDIN** AV SAMBANDINUM MILLUM **FØROYAR** OG **SKOTLAND**. HER HØVDU FØROYAR SÍNA **FYRSTU** OG Í MONG ÁR EINASTU **SENDISTOVU**

Aftaná eina sera væleydnaða vitjan á Isle of Skye var farið tvørtur um vakra og stórsliga skotska hálendið. Seinastu náttina gistu vit í bygdini Kingussie nærindis Inverness. Koyrt varð fram við Loch Nessvatninum, tó uttan at siggja nakað ódjór!

Morgunin eftir var farið til Aberdeen. Her kom Sofus Poulsen við í bussin at greiða frá Aberdeen, har hann hevur búð í eini 65 ár. Sofus er ein partur av okkara lagnusøgu. Hann er ættaður úr Syðrugøtu, men hann misti pápan, Óla, í 1932 við Immanuel.

Sofus dugur væl at greiða frá, og hann greiddi eisini frá, hvussu nógv Aberdeen er broyttur frá at vera ein fiskivinnubýur til at vera ein oljubýur.

Í 2005 greiddi Sofus FF-blaðnum frá sínum virki í Aberdeen, og skal her takast aftur í okkurt av tí.

Sjálvur fór hann til Aberdeen stutt eftir kríggið og sigur hann soleiðis frá:

Eg byrjaði at arbeiða á virkinum hjá Gwent kompanínum. Umframt fiskavirki høvdu vit eisini útflutning til Føroyar. Her var talan um alt møguligt uttan matvørur. M.a. tær vælkendu Aladdin net petrolíums-lampurnar, sum lýstu sera væl.

Sjálvur slapp eg skjótt oman á marknaðin at keypa fisk, og eg lærði eisini skjótt at skera og roykja allan fisk.

Nógv føroysk skip komu at landa í Aberdeen. Eg haldi, at tað vóru 4-500 landingar árliga í Bretlandi, fyrst og fremst í Grimsby, Fleetwood og Aberdeen.

Umboðsstovan í Aberdeen byrjaði

Tað høvdu verið snurruváðskip, sum t.d. "Silver Spray", "Árnanes" og "Capella", sum landaðu í Aberdeen undan krígunum. Men tá kríggið kom varð brúk fyri fólki at hjálpa til, tá skipini komu inn. Allir vóru jú ikki so kønir í enskum tá.

GAMAL FISKIMANNABÝARPARTUR Í ABERDEEN

SOFUS POULSEN, NIELS JACOB NIELSEN OG FRÁSØGUMAÐURIN Á FERÐINI

Elias Johansen, í Rættará, seinni kendur sum útvarpsmaður, var tann fyrsti, sum kom niður seinast í 1940. Tað var felagið Fiska-

útflutningur, sum fekk hann higar. Landsstýrið tók yvir, tá heimastýrslógin kom í gildi.

Oddmar Skarðhamar kom niður aftaná, at Lias var farin upp aftur til Føroyar.

Tann 28. juni 1948 kom eg so í starv á umboðsstovuni og var har í 54 ár.

Tað var nógv, sum mátti havast í huga. M.a. var neyðugt fyri hvønn túr at siga bretska fiskimálaráðnum frá, hvussu nógv-an fiski skipini høvdu, og hvat slag av fiski, talan var um.

"Vandamikil" íri

Tað vóru eisini aðrar uppgávur. Tá skipini komu inn, máttu vit altíð ansa eftir, at tollararnir komu umborð fyrst. Tí fóru vit fyrst umborð, so sluppu vit ikki í land aftur, fyrr enn tollararnir høvdu verið. Vit kundu tá verða lagdir undir smugling.

Fyrstu árin eftir kríggið varð ansað serdeilis væl eftir. Ein íri skuldi fara til Føroyar eftir konuni. Hann hevði eisini verið hermaður í Føroyum. Eg fekk honum pláss við einum skotskum fiskiskipi, sum skuldi til Føroyar at fiska, og sum skuldi inn eftir vatni, áðrenn teir fóru til fiskiskap. Hetta var so í lagi helt eg.

Men seinnapartin sama dag komu tveir detektivar inn á skrivstovuna. Onkur hevði sagt politinum frá, at "the Faroese Consul" hevði hjálpt einum íra, sum tyktist at hava skund, út av landinum við einum fiskibáti. Og írar ræddust teir verri enn alt annað havandi í huga írskan yvirgang, sum eisini var tá. Eg royndi at sissa teir og siga, at eg kendi mannin og kundi standa inni fyri, at alt var í lagi. Eg kendi annars stjóran hjá detektivunum í samband við okkurt rokið, sum hevði verið í Føroyum av bretska trolaramonnum. So eg bað teir heilsa honum um ikki at gera meira burturúr hesum. Eg fekk so eisini heilsan aftur, at hetta var í lagi.

Tá tað var neyðugt at bíleggja pláss at landa

Tá ið trolarin "Sjúrðarberg" var á veg niður til